

*Kriminalita páchaná dětmi,
na dětech, domácí násilí,
oznamovací povinnost*

Michaela Hlaváčková

Právní oblasti

- Správní právo (přestupkové řízení)
- Trestní právo (trestní řízení, trestní právo hmotné, viktimologie – pomoc poškozeným)
- Občanské právo (občanské soudní řízení), rodinné právo (sociálně právní ochrana dětí)
- Pracovní právo (sociální politika -> řešení ve věcech sociálního zabezpečení)

Kriminalita páchaná dětmi

- *Zákon č. 218/2003 Sb. Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)*
- Právní oblasti – Správní právo (přestupkové řízení) a trestní právo (trestní řízení, trestní právo hmotné)
- První část se zabývá odpovědností mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže

Trestní odpovědnost mladistvých:

- 5 zákona č. 218/2003 Sb. uvádí, že pokud mladistvý není dostatečně rozumově a mravně vyspělý, aby si uvědomil a dokázal ovládat své protiprávní jednání, není za tento čin trestně odpovědný
- Podle 6 je trestný čin proveden mladistvým nazýván jako provinění

Zánik trestnosti

- 7 Účinná lítost
- 8 Promlčení trestního stíhání

Opatření ukládaná mladistvým

- Dle 10 lze mladistvým uložit výchovná, ochranná a trestní opatření

Výchovná opatření jsou podle 15:

- Dohled probačního úředníka, probační program, výchovné povinnosti, výchovná omezení, napomenutí s výstrahou

Ochranná opatření jsou podle 21:

- Ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabrání věci, zabrání části majetku a ochranná výchova

Trestní opatření jsou podle 24

- Obecně prospěšné práce, peněžitá opatření, peněžitá opatření s podmíněným odkladem výkonu, propadnutí věci, zákaz činnosti, zákaz držení a chovu zvířat, vyhoštění, domácí vězení, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu, odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem a odnětí svobody nepodmíněně

Kriminalita páchaná na dětech

- Zákon č. 45/2013 Sb. *Zákon o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů)*
- Právní oblast – trestní právo (trestní řízení, viktimologie – pomoc poškozeným)
- Oznámení o trestné činnosti páchané na dětech – pokud se dítě stane obětí trestného činu či protiprávního jednání je nutné to nahlásit na policii
- Jak postupovat? Prvotně zajistit ochranu života a zdraví, uklidnit dítě, podpořit ho, dodat sebedůvěru a pokusit se získat základní informace o tom, co se stalo, kontaktovat PČR

Domácí násilí

- Domácí násilí je způsob chování mezi blízkými osobami společné domácnosti vyznačující se tím, že jedna z osob má moc a kontrolu nad tím, co dělá ten druhý. K násilí dochází opakovaně a jeho intenzita se zvětšuje.
- Projevy domácího násilí: psychické násilí, fyzické násilí, sexuální násilí, ekonomické násilí, sociální izolace
- Zákon č. 135/2006 Sb. *Zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím*
- Právní oblast – občanské právo (občanské soudní řízení), pracovní právo (sociální politika → řízení ve věcech sociálního zabezpečení)

Oznamovací povinnost

Zákon č. 40/2009 Sb. *Zákon trestní zákoník*

- 367 Nepřekažení trestného činu – pokud se člověk důvěryhodným způsobem dozví, že někdo plánuje spáchat nebo páchá některý z trestných činů má tzv. oznamovací povinnost
- 368 Neoznámení trestného činu – pokud se člověk důvěryhodným způsobem dozví, že někdo spáchal některý z trestných činů má tzv. oznamovací povinnost

Šikana ve škole

Jak postupovat?

- 1) Zmapovat situaci (vyslechnout si informátory, sbírat informace, zjistit závažnost šikany)
- 2) Shromáždit si důkazy, záznamy a informace
- 3) Citlivým způsobem zjistit co nejvíce informací od oběti a podle potřeby vyhledat odbornou psychologickou pomoc
- 4) Rozhovor s agresorem (pokud máme dostatek informací a důkazů), rozhovory odděleně
- 5) Schůzky s rodiči

Kdo řeší šikanu ve škole?

- O šikaně musí být informováno vedení školy
- Řeší ji třídní učitel, metodik prevence a školní psycholog
- Škola se může o vhodném postupu při řešení šikany poradit také s odborným pracovištěm – pedagogicko-psychologická poradna, středisko výchovné péče

Úmluva o právech dítěte

- Zaručuje všem dětem v pedagogických zařízeních bezpečný pobyt
- Šikanování je často trestným činem – omezení osobní svobody, ublížení na zdraví, krádež, vydírání, poškození cizí věci..
- Osoba mladší patnácti let není trestně odpovědná – dohled probačního úředníka, výchovná péče.. (Zákon č. 218/2003 Sb.)
- Mladistvý 15 - 18 let souzen s ohledem na rozumovou a mravní vyspělost (Zákon č. 218/2003 Sb.)
- Po dovršení 18 roku života je člověk trestně odpovědný

Zdroje

- <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-218>
- <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-45>
- <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40/zneni-20230701#f3921509>
- <https://www.domacinasili.cz/co-je-domaci-nasili/>
- <https://sancedetem.cz/dite-jako-obet-trestneho-cinu>
- <https://nevypustdusi.cz/2019/09/18/sikana-ve-skole-nenechte-to-byt/>
- <https://www.policie.cz/clanek/preventivni-informace-sikana.aspx>